

PŘÍLOHA č. 1

DOTAZNÍK PRO RODIČE DĚTÍ s ODKLADEM ŠKOLNÍ DOCHÁZKY

Vážení rodiče,

dovoluji si Vás oslovit a požádat o vyplnění dotazníku pro potřeby mé diplomové práce, jejímž cílem je zjistit nejčastější příčiny odkladů školní docházky.

V současné době pracuji jako učitelka v přípravné třídě při ZŠ a dokončuji magisterské studium předškolní pedagogiky na Univerzitě Karlově v Praze.

Dotazník je anonymní a obsahuje 7 otázek.

Děkuji za ochotu a spolupráci

Radmila Vojtušová

1. Počet dětí v rodině s odkladem školní docházky

(vyberte jednu z možností – okno se po kliknutí rozbálí)

- a) jedno
- b) dvě
- c) tři
- d) více než tři

2. Z jakých důvodů byl realizován odklad školní docházky u Vašeho dítěte/dětí?

(označte v každém označeném řádku číslo (1-3) dle závažnosti /1 – nejzávažnější)

	1	2	3
a) <i>fyzická nezralost</i>			
(malý vzrůst, nemocnost, problémy v oblasti pohybové)	☐	☐	☐

b) *psychická nezralost*

(problémy v oblasti řeči,
vyjadřování, myšlení, pozornosti,
paměti, vnímání, grafomotoriky a
laterality
nedostatečná pracovní zralost – dokončení
práce, záměrná činnost školního charakteru,
pracovní tempo)

c) *sociální a emocionální nezralost*

(schopnost překonávat překážky a
přizpůsobit se změnám, schopnost odpoutat se
od rodičů, vhodně komunikovat s ostatními,
vhodně se chovat)

3. Hodnotíte odklad školní docházky u Vašeho dítěte jako:

(označte jednu možnost; jiné – dopište)

- a) prospěšný (dítě došlo a kompenzovalo projevy nezralosti)
- b) ztrátu jednoho roku (problémy přetrvaly)
- c) bezdůvodný (chtěl/la jsem dítěti prodloužit dětství)
- d) jiný názor .....(doplněte)

4. Koho jste oslovili při pochybnostech o zralosti Vašeho dítěte k nástupu školní docházky?

(označte libovolný počet možností; jiné - dopište)

- a) nikoho, rozhodovali jsme se v rámci rodiny
- b) učitele v MŠ
- c) pediatra
- d) jiného odborníka (logoped, psycholog, odborný lékař)

- e) učitele v ZŠ u zápisu
- f) jiná možnost .....(uved'te)

5. Jaký způsob nápravy jste zvolil/a?

(označte libovolný počet možností; jiná možnost - dopište)

- a) pravidelná docházka do MŠ
- b) speciální nápravný program (logopedická náprava, grafomotorický kurz)
- c) cíleně zaměřené kroužky
- d) nákup publikací předškoláky a domácí příprava
- e) nástup do jiného předškolního zařízení (přípravná třída ZŠ, speciální, alternativní MŠ)
- f) zvolil/a jsem jinou intervenci .....(uved'te jakou)

6. Co si myslíte, že ovlivňuje stále vysoký počet odkladů školní docházky v posledních letech?

(označte v každém řádku číslo (1-4) dle závažnosti /1 – nejzávažnější/; jiné – dopište)

	1	2	3	4
a) dnešní životní styl (uspěchanost, zaneprázdněnost rodičů)	☐	☐	☐	☐
b) pasivnější trávení volného času dětí (počítač, televize x méně pohybu, her, společné četby)	☐	☐	☐	☐
c) velké počty dětí ve třídách MŠ	☐	☐	☐	☐
d) heterogenní třídy (děti všech věkových skupin ve třídě)	☐	☐	☐	☐
e) jiná možnost.....(uved'te)				

7. Co by dle Vašeho názoru pomohlo zlepšit tento stav?

**(označte v každém řádku číslo (1-5) dle závažnosti /1 - nejzávažnější;/ jiné -
dopíšte)**

	1	2	3	4	5
a) snížení počtu dětí ve třídě MŠ	☐	☐	☐	☐	☐
b) speciálně zaměřené programy pro děti v posledním roce docházky do MŠ (např. Metoda dobrého startu, Maxík)	☐	☐	☐	☐	☐
c) zřízení homogenní třídy jen pro předškolní děti (5 - 6 let) v MŠ	☐	☐	☐	☐	☐
d) přípravné kurzy v ZŠ (klub Předškolák, Hrajeme si na školu)	☐	☐	☐	☐	☐
e) přednášky pro rodiče v MŠ (ZŠ) realizované odborníky (psycholog, speciální pedagog, pediatr)	☐	☐	☐	☐	☐
f) lepší organizování volného času dětí v rodině (společné hry, výlety)	☐	☐	☐	☐	☐
g) omezení pasivních forem trávení volného času dětí volbou tvořivých činností	☐	☐	☐	☐	☐
h) užší spolupráce MŠ a ZŠ (společná schůzka s učitelkami 1. stupně ZŠ, společné kulturní a sportovní akce)	☐	☐	☐	☐	☐
ch) jiný návrh.....(doplňte)					

PŘÍLOHA č. 2

DOTAZNÍK PRO UČITELE 1. STUPNĚ ZŠ

Vážení kolegové a kolegyně,

dovoluji si Vás oslovit a požádat o vyplnění dotazníku pro potřeby mé diplomové práce, jejímž cílem je zjistit nejčastější příčiny odkladů školní docházky.

Pracuji jako učitelka v přípravné třídě při ZŠ a dokončuji magisterské studium předškolní pedagogiky na Univerzitě Karlově v Praze.

Hlavní výzkum byl realizován ve Středočeském kraji. Anonymní dotazník obsahuje 7 otázek.

Děkuji za ochotu a spolupráci

Radmila Vojtušová

1. V jakém typu základní školy pracujete?

(vyberte ze seznamu; jiný typ: dopište)

- a) Základní škola běžného typu
- b) Základní škola praktická
- c) Základní škola speciální
- d) Jiný typ ZŠ
- e) Již nepracuji v oboru.

2. Jaké jsou dle Vašich zkušeností nejčastější příčiny odkladů školní docházky?

(označte v každém označeném řádku číslo (1-3) dle četnosti /1 – nejčastější;/ jiné - dopište)

a) *fyzická nezralost*

1   2   3

(malý vzrůst, nemocnost,

○   ○   ○

problémy v oblasti pohybové)

b) *psychická nezralost*

(problémy v oblasti řeči,
vyjadřování, myšlení, pozornosti,
paměti, vnímání, grafomotoriky a
lateralit
nedostatečná pracovní zralost – dokončení
práce, záměrná činnost školního charakteru,
pracovní tempo)

c) *sociální a emocionální nezralost*

(schopnost překonávat překážky a
přizpůsobit se změnám, schopnost odpoutat se
od rodičů, vhodně komunikovat s ostatními,
vhodně se chovat)

**3. Jak myslíte, že v současné době rodiče pohlížejí na odklad školní docházky?
(označte v každém řádku číslo (1-3) dle četnosti /1 - nejčastější/; jiné - dopište)**

1   2   3

a) z hlediska náročnosti 1. ročníku

je odklad při nezralosti dítěte prospěšný

b) prodlouží si dětství o jeden rok

c) ztratí zbytečně jeden rok

d) jiný názor.....(doplňte)

**4. Na koho se nejčastěji obracejí rodiče při pochybnostech o zralosti dítěte?
(označte v každém řádku číslo (1-5) dle četnosti /1 - nejčastější/; jiné - dopište)**

1   2   3   4   5

a) na nikoho, rozhodují se v rámci rodiny

b) na MŠ	☐	☐	☐	☐	☐
c) na pediatra	☐	☐	☐	☐	☐
d) na jiného odborníka (psychologa, odborného lékaře, klinického logopeda)	☐	☐	☐	☐	☐
e) na ZŠ (u zápisu)	☐	☐	☐	☐	☐
f) jiná možnost.....					

.....(doplňte)

5. Jaký způsob nápravy a stimulační je z Vašeho hlediska nejvhodnější?

(označte v každém řádku číslo (1-5) dle četnosti /1 - nejčastější;/ jiné - dopište)

	1	2	3	4	5
a) pravidelná docházka do MŠ	☐	☐	☐	☐	☐
b) speciální nápravný program (logopedická náprava, grafomotorický kurz)	☐	☐	☐	☐	☐
c) cíleně zaměřené kroužky	☐	☐	☐	☐	☐
d) nákup publikací předškoláky a domácí příprava	☐	☐	☐	☐	☐
e) nástup do jiného předškolního zařízení (přípravná třída ZŠ, speciální, alternativní MŠ)	☐	☐	☐	☐	☐
f) jiná intervence.....					

.....(doplňte)

6. Co si myslíte, že ovlivňuje stále vysoký počet odkladů školní docházky v posledních letech?

(označte v každém řádku číslo (1-4) dle závažnosti /1 – nejzávažnější;/ jiné – dopište)

	1	2	3	4
a) dnešní životní styl (uspěchanost, zaneprázdněnost rodičů)	☐	☐	☐	☐
b) pasivnější trávení volného času dětí (počítač, televize x méně pohybu, her, společné četby)	☐	☐	☐	☐
c) velké počty dětí ve třídách MŠ	☐	☐	☐	☐
d) heterogenní třídy (dětí všech	☐	☐	☐	☐

věkových skupin ve třídě)

e) jiná možnost.....(uved'te)

7. Co by dle Vašeho názoru pomohlo zlepšit tento stav?

**(označte v každém řádku číslo (1-5) dle závažnosti /1 - nejzávažnější;/ jiné -
dopíšte)**

	1	2	3	4	5
a) snížení počtu dětí ve třídě MŠ	☐	☐	☐	☐	☐
b) speciálně zaměřené programy pro děti v posledním roce docházky do MŠ (např. Metoda dobrého startu, Maxík)	☐	☐	☐	☐	☐
c) zřízení homogenní třídy jen pro předškolní děti (5 - 6 let) v MŠ	☐	☐	☐	☐	☐
d) přípravné kurzy v ZŠ (klub Předškolák, Hrajeme si na školu)	☐	☐	☐	☐	☐
e) přednášky pro rodiče v MŠ (ZŠ) realizované odborníky (psycholog, speciální pedagog, pediatr)	☐	☐	☐	☐	☐
f) lepší organizování volného času dětí v rodině (společné hry, výlety)	☐	☐	☐	☐	☐
g) omezení pasivních forem trávení volného času dětí volbou tvořivých činností	☐	☐	☐	☐	☐
h) užší spolupráce MŠ a ZŠ (společná schůzka s učitelkami 1. stupně ZŠ, společné kulturní a sportovní akce)	☐	☐	☐	☐	☐
ch) jiný návrh.....(dopíšte)					

PŘÍLOHA č. 3

DOTAZNÍK PRO UČITELE MŠ

Vážené paní ředitelky a učitelky,

dovoluji si Vás oslovit a požádat o vyplnění dotazníku pro potřeby mé diplomové práce, jejímž cílem je zjistit nejčastější příčiny odkladů školní docházky.

Pracuji jako učitelka v přípravné třídě při ZŠ a dokončuji magisterské studium předškolní pedagogiky na Univerzitě Karlově v Praze.

Anonymní dotazník obsahuje 7 otázek.

Děkuji za ochotu a spolupráci

Radmila Vojtušová

1. V jakém typu předškolního zařízení pracujete?

(vyberte ze seznamu; jiný typ: dopište)

- a) MŠ běžného typu
- b) MŠ speciální
- c) Přípravná třída při ZŠ
- d) Jiný typ: (např. alternativní, soukromá, firemní ...)
- e) Již nepracuji v oboru.

2. Jaké jsou dle Vašich zkušeností nejčastější příčiny odkladů školní docházky?

(označte v každém označeném řádku číslo (1-3) dle četnosti /1 – nejčastější/; jiné - dopište)

	1	2	3
a) <i>fyzická nezralost</i>			
(malý vzrůst, nemocnost, problémy v oblasti pohybové)	☐	☐	☐

c) na pediatra	☐	☐	☐	☐	☐
d) na jiného odborníka (psychologa, odborného lékaře, klinického logopeda)	☐	☐	☐	☐	☐
e) na ZŠ (u zápisu)	☐	☐	☐	☐	☐
f) jiná možnost.....					(doplňte)

5. Jaký způsob nápravy a stimulační je z Vašeho hlediska nejvhodnější?

(označte v každém řádku číslo (1-5) dle četnosti /1 - nejčastější; jiné - dopište)

	1	2	3	4	5
a) pravidelná docházka do MŠ	☐	☐	☐	☐	☐
b) speciální nápravný program (logopedická náprava, grafomotorický kurz)	☐	☐	☐	☐	☐
c) cíleně zaměřené kroužky	☐	☐	☐	☐	☐
d) nákup publikací předškoláky a domácí příprava	☐	☐	☐	☐	☐
e) nástup do jiného předškolního zařízení (přípravná třída ZŠ, speciální, alternativní MŠ)	☐	☐	☐	☐	☐
f) jiná intervence.....					(doplňte)

6. Co si myslíte, že ovlivňuje stále vysoký počet odkladů školní docházky v posledních letech?

(označte v každém řádku číslo (1-4) dle závažnosti /1 – nejzávažnější; jiné – dopište)

	1	2	3	4
a) dnešní životní styl (uspěchanost, zaneprázdněnost rodičů)	☐	☐	☐	☐
b) pasivnější trávení volného času dětí (počítač, televize x méně pohybu, her, společné četby)	☐	☐	☐	☐
c) velké počty dětí ve třídách MŠ	☐	☐	☐	☐
d) heterogenní třídy (dětí všech věkových skupin ve třídě)	☐	☐	☐	☐

e) jiná možnost.....(uved'te)

7. Co by dle Vašeho názoru pomohlo zlepšit tento stav?

(označte v každém řádku číslo (1-5) dle závažnosti /1 - nejzávažnější;/ jiné - dopište)

	1	2	3	4	5
a) snížení počtu dětí ve třídě MŠ	☐	☐	☐	☐	☐
b) speciálně zaměřené programy pro děti v posledním roce docházky do MŠ (např. Metoda dobrého startu, Maxík)	☐	☐	☐	☐	☐
c) zřízení homogenní třídy jen pro předškolní děti (5-6 let) v MŠ	☐	☐	☐	☐	☐
d) přípravné kurzy v ZŠ (klub Předškolák, Hrajeme si na školu)	☐	☐	☐	☐	☐
e) přednášky pro rodiče v MŠ (ZŠ) realizované odborníky (psycholog, speciální pedagog, pediatr)	☐	☐	☐	☐	☐
f) lepší organizování volného času dětí v rodině (společné hry, výlety)	☐	☐	☐	☐	☐
g) omezení pasivních forem trávení volného času dětí volbou tvořivých činností	☐	☐	☐	☐	☐
h) užší spolupráce MŠ a ZŠ (společná schůzka s učitelkami 1. stupně ZŠ, společné kulturní a sportovní akce)	☐	☐	☐	☐	☐
ch) jiný návrh.....(doplňte)					

PŘÍLOHA č. 4

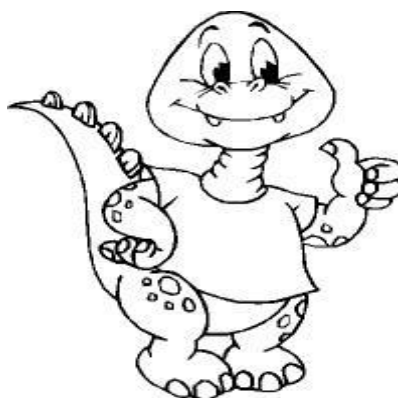
**Základní škola Velvary, okres Kladno
Školní 269
273 24 Velvary
e-mail: zs.velvary@zs.velvary.cz
web: zs.velvary.cz**

---

tel.: 315 761 060; mob.: 739 040 121

HODNOTÍCÍ PORTFOLIO DÍTĚTE V PŘÍPRAVNÉ TŘÍDĚ

ŠKOLNÍ ROK 2011/2012

.....
Jméno a příjmení dítěte

KRESBA LIDSKÉ POSTAVY

Začátek školního roku

KRESBA ZVÍŘECÍ POSTAVY

Začátek školního roku

TEMATICKÁ KRESBA

Začátek školního roku

Dotazník pro rodiče nově nastupujících dětí do PT

*Vážení rodiče,
prosím Vás o vyplnění následujících dotazů pro vzájemnou dobrou spolupráci a poznání
Vašeho dítěte.*

Jméno dítěte:

Jak mu doma říkáte?

Má nedoporučené nebo zakázané potraviny? Jaké?

Které jídlo (pití) nejí? (nemá rádo)

Je samostatné při stolování, hygieně (např. používání kapesníku) a sebeobsluze?

Při kterých činnostech vyžaduje zvláštní péči?

Má oblíbenou hru nebo hračku?

Je zvyklé si hrát s dětmi, sourozencem nebo samo?

Všimli jste si, u svého dítěte, že v něčem vyniká?

Má Vaše dítě zdravotní problémy, o kterých by měla učitelka vědět?

Bere pravidelně léky?

Umí vyjádřit svá přání?

Má z něčeho strach, obavy? Znáte důvod?

Vyslovuje správně nebo neumí vyslovit některé hlásky? Které?

Navštěvuje klinického logopeda? Pokud ano, uveďte kontakt.

Jeví se jako pravák nebo levák? Popřípadě – lateralita ještě není vyhraněna.

Má Vaše dítě nějaké vlastnosti, o kterých bychom měli vědět? (např. plačtivé, lítostivé, trucovité, zlostné....)

Dále bychom chtěli o svém dítěti sdělit: (např. Vaše osobní přání, požadavky, náměty)

Děkuji za vyplnění dotazníku a těším se na další spolupráci.

Dne: ..... Podpis rodiče:.....

Přehled osobnostních charakteristik dítěte

1. Jak se dítě převážně projevuje v prostředí mateřské školy:

- jako bojácné, nesmělé, uzavřené, poddajné, podřídivé, povolné
- jako vyrovnané, přiměřeně sebevědomé, přizpůsobivé
- jako nepřizpůsobivé, neústupné, tvrdohlavé
- jako aktivní, činorodé, veselé
- jako pasivní, smutné
- jinak (jak)

2. Jaké je psychomotorické tempo dítěte:

- dítě je po stránce fyzické i psychické velmi živé, rychlé, někdy až zbrklé
- dítě je průměrně živé, reaguje rychle a svižně
- dítě je pomalejší, všechno mu trvá déle
- dítě je nápadně pomalé, ve všem bývá mezi posledními
- dítě se projevuje jinak (jak)

3. Jaká je lateralita dítěte:

- dítě se projevuje jako pravák
- dítě se projevuje jako levák
- lateralita je nevyhraněná, dítě ruce střídá

4. Jaký je typ vnímání dítěte (jaké aktivity preferuje):

- dítě je zrakový typ (preferuje prohlížení obrázků, hledání detailů na obrázcích, vyhledávání věcí v prostoru aj.)
- dítě je auditivní typ, preferuje poslech hudby, naslouchání příběhům, vyprávění aj.)
- dítě je kinestetický a hmatový typ (preferuje pohybové hry, manipulace s předměty aj.)
- dítě není v tomto smyslu vyhraněné (nepreferuje žádný typ aktivit)
- nelze říci (nelze poznat, zda a jakým aktivitám dává přednost)

5. Jaký je vztah dítěte k učení:

- dítě je velmi zvědavé, má zájem o nové poznatky, zpravidla se ptá se na věci, kterým nerozumí
- dítě je průměrně zvědavé, někdy projevuje zájem, jindy ne, občas se zeptá na něco, čemu nerozumí
- dítě neprojevuje zájem, zpravidla se na nic neptá
- dítě se projevuje jinak (jak)

6. Jak se dítě projevuje při intelektových činnostech:

- řeší úkoly a situace především na základě nápodoby a opakování
- rádo experimentuje a postupuje samostatně cestou pokusu a omylu
- snadno a rychle postřehuje změny (co je nového, co chybí)
- vede jednoduché úvahy a svoje myšlenkové pochody vyjadřuje (přemýšlí nahlas)

- je vynalézavé, nová řešení vymýšlí zcela spontánně
- jeho řešení úloh a situací je zpravidla velmi originální
- baví je řešit různé úlohy, rébusy, hádanky apod.
- dítě se projevuje jinak (jak)

7. Jaké téma dítě zajímá, o čem toho hodně ví:

8. Co dítě nejraději dělá, čím se rádo zabývá:

9. Jak se dítě projevuje ve společnosti ostatních dětí ve skupině:

- strhuje na sebe pozornost
- má rádo pozornost, ale ne za každou cenu
- je raději stranou, nemá rádo, když je na ně soustředěna pozornost kolektivu
- úzkostlivě si hlídá své věci
- pečuje o své věci, ale dovede oželeť ztrátu
- podělí se o hračku či pamlsky
- nerado se dělí
- je komunikativní a společenské
- je pasivní a činnosti dělá jenom samo
- je rádo ve společnosti, ale také některé činnosti dělá rádo samo
- nemá rádo společnost ostatních dětí
- je pracovitě a má rádo aktivitu
- je líné a neaktivní
- jiné projevy (jaké)

10. Jaká je oblíbenost dítěte ve skupině:

- dítě nepatří mezi oblíbené
- dítě patří spíše mezi méně oblíbené
- dítě patří spíše mezi oblíbené
- dítě patří mezi nejoblíbenější
- je to jinak (jak)

11. Jak se dítě projevuje při společné hře s ostatními:

- je dominantní, aktivní, má hlavní slovo
- je submisivní, spíš pasivní, přizpůsobuje se a ustupuje ostatním
- je iniciativní, dává podněty pro hru, formuluje principy hry
- projevuje se jinak (jak)

12. Zda a jakým způsobem fungují kamarádké vztahy dítěte při hře:

- dítě má stálého partnera pro hru, nehraje si s nikým jiným
- dítě nemá stálého partnera, střídá je
- role obou partnerů jsou při hře vyrovnané
- ve dvojici dítě zastává dominantní roli
- ve dvojici dítě zastává roli podřízenou
- jiné charakteristiky (jaké)

13. Jak se dítě chová ve vztahu k pravidlům her:

- přizpůsobuje se pravidlům hry, je spravedlivé, nepodvádí ani druhé z podvádění neosočuje
- odmítá se pravidly řídit a snaží se je obejít
- nesouhlasí-li s pravidly, chce zavést jiná pravidla
- podvádí, je nespravedlivé
- osočuje druhé děti z podvádění a nedodržení pravidel
- odmítá přijmout výsledek hry, je-li tento výsledek pro ně nepříznivý
- chová se jinak (jak)

14. Jak dítě reaguje v situacích, které jsou pro ně náročné a které nezvládá:

- je lítostivé, pláče
- hněvá se
- vzteká se
- urazí se
- odmítavě, nepřátelsky
- vynucuje si pozornost
- jinak (jak)

15. Jak dítě reaguje na neúspěch (když se mu něco nedaří):

- má vztek, je agresivní na sebe nebo na ostatní děti
- je lítostivé, pláče
- snaží se potlačit pocit neúspěchu, reaguje stažením se do sebe
- snaží se potlačit či zamaskovat neúspěch tím, že dělá, že se nic neděje
- snaží se kompenzovat neúspěch tím, že upozorňuje na sebe ve zvýšené míře v činnostech, kde je úspěšnější
- snaží se všemožně uspět, zkouší neúspěšnou činnost znovu a znovu
- pokud se mu něco nedaří, necítí to jako neúspěch, nesrovnává se s ostatními dětmi
- reaguje jinak (jak)

16. Zda a jak se dítě s případným neúspěchem vyrovnává:

- vyrovnává se s neúspěchem obtížně, se značnými problémy, vyhýbá se možnosti dalšího neúspěchu
- vypořádá se s případným neúspěchem, ale v příštích činnostech potřebuje více povzbuzení
- případný neúspěch nemá vliv na příští činnost dítěte
- dítě se chová jinak (jak)

Co jiného je pro dítě typické:

Záznamový arch pro sledování a hodnocení rozvoje a učení dítěte v přípravné třídě

Stupnice pro hodnocení dítěte v jednotlivých dovednostech (způsobilstech):

- A – zvládá spolehlivě, bezpečně*
B – přetrvávají problémy (občasné, dílčí)
C – zvládá s vynaložením maximálního úsilí
D – dosud nezvládá (má vážnější obtíže)
N – není hodnoceno (nelze říci, neprojevuje se)

Desatero předškolního dítěte

1. Praktická samostatnost (fyzický rozvoj a pohybová koordinace, sebeobsluha)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámka
• Je dostatečně fyzicky vyspělé					
• jeho pohyby jsou koordinované (hází a chytá míč, udrží rovnováhu na jedné noze, běhá, skáče, v běžném prostředí se pohybuje bezpečně)					
• samostatně se obléká					
• je samostatné při jídle					
• je samostatné při zvládnutí pravidelných denních úkonů (hygiena, příprava či úklid pomůcek a hraček apod.)					
• dovede si samo poradit s běžnými problémy (např. uklidí po sobě papír od sušenky, srovná hračky aj.)					

• dokáže se postarat o své věci					

2. Sociální informovanost (orientace v prostředí, v okolním světě i v praktickém životě)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámka
• vyzná se ve svém okolí (ví, kde bydlí, kam chodí do školky aj.)					
• rozumí běžným okolnostem, dějům, jevům, situacím, s nimiž se setkává (má základní poznatky o světě přírody i o životě lidí)					
• ve známém prostředí se pohybuje a vystupuje samostatně					
• s pomocí dospělého se dovede zorientovat v novém prostředí					
• dovede vyřídit drobný vzkaz					
• dokáže si vhodně říci o to, co potřebuje					

• odhadne nebezpečnou situaci, neriskuje					
--	--	--	--	--	--

3. Citová samostatnost (emoční stabilita, schopnost kontrolovat a řídit své chování)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámka
• zvládá odloučení od rodičů (po určitou část dne)					
• vystupuje samostatně, má svůj názor, dokáže vyjádřit souhlas i nesouhlas					
• projevuje se jako emočně stálé, bez výrazných výkyvů v náladách					
• reaguje přiměřeně na drobný neúspěch					
• dovede odložit přání na pozdější dobu a přizpůsobit se konkrétní činnosti či situaci					

4. Sociální samostatnost (soužití s vrstevníky, uplatnění se ve skupině vrstevníků, komunikace, spolupráce, spolupodílení se)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámka
• uplatňuje základní společenská pravidla (umí pozdravit, požádat, poděkovat, omluvit se)					

• dovede se vcítit do potřeb druhého dítěte a dovede se zapojit do práce ve skupině, bez projevů prosazování se či naopak nezúčastnění se					
• dokáže vyslovit a obhajovat svůj názor					
• dokáže vyjednávat a dohodnout se					
• komunikuje a spolupracuje s ostatními dětmi					
• při skupinových činnostech se snaží přispět svým podílem					
• pokud jsou dány pokyny, je srozuměno se jimi řídit					

5. Výslovnost, gramatická správnost řeči, slovní zásoba, bezproblémová komunikace

• vyslovuje správně všechny hlásky	I.	II.	III.	IV.	Poznámka
• rozumí pojmům vyjadřujícím časoprostorovou orientaci (např. nad, pod, dole, nahoře, dlouhý, krátký, malý, velký, těžký,					

lehký, dříve, později, včera, dnes atd.), zná bezpečně pojmosloví tvarů (kruh, čtverec, trojúhelník atd.) a správně těchto pojmů užívá					
• mluví ve větách, dovede vyprávět příběh, popsat situaci apod.					
• mluví gramaticky správně (tj. užívá správně rodu, čísla, času, tvarů, slov, předložek aj.)					
• rozumí většině slov a výrazů běžně užívaných v prostředí, má bohatou slovní zásobu konkrétních pojmů					
• běžně komunikuje s dětmi i dospělými, je schopno dialogu, v komunikaci si je jisté (nevyskytují se pravidelná nedorozumění)					

6. Lateralita ruky, koordinace ruky a oka, držení tužky

	I.	II.	III.	IV.	Poznámka
• upřednostňuje užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje					
• je zručné při zacházení s předměty, hračkami, pomůckami a nástroji (pracuje se stavebnicemi, modeluje, stříhá, kreslí apod.)					
• tužku drží správně, tj. třemi prsty, s uvolněným zápěstím					

• dokáže vést stopu tužky a napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, (popř. písmena)					
--	--	--	--	--	--

7. Diferencované vnímání (sluchová a zraková analýza a syntéza)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámka
• rozlišuje podstatné znaky předmětů (rozlišuje barvy, tvary, figuru a pozadí)					
• rozlišuje zvuky (slyší hlásku ve slově)					
• dokáže najít rozdíly na dvou obrazcích či na dvou podobných slovech					
• dovede pracovat se strukturou slov (zvládá hrát slovní fotbal, odebere počáteční či konečnou hlásku ve slově, dovede vytleskat ve slově slabiky) • dovede složit obrázek z několika tvarů a slovo z několika slabik					
• postřehne změny ve svém okolí					

8. Logické a myšlenkové operace (porovnávání, třídění, řazení, číselné představy, řešení problémů)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámka
• dovede třídit předměty dle daného kritéria (roztřídí korálky do skupin podle barvy, tvaru, velikosti)					
• dovede porovnávat vlastnosti předmětů					

(velikost, tvar aj.)					
• dovede seřadit předměty podle velikosti vzestupně i sestupně (např. pastelky)					
• vyjmenuje číselnou řadu a spočítá počet prvků v rozsahu do pěti (deseti)					
• přemýšlí, uvažuje (odpovídá na položené otázky, řeší jednoduché problémy a situace, slovní příklady, úlohy, hádanky, rébusy)					

9. Záměrná pozornost, úmyslná paměť pro učení

	I.	II.	III.	IV.	Poznámka
• dovede soustředit pozornost na činnosti po určitou dobu (cca 10-15 min.), neodbíhá od nich					
• soustředí se i na ty činnosti, které nejsou pro ně aktuálně zajímavé (které mu byly zadány)					
• dokáže si záměrně zapamatovat, co prožilo, vidělo, slyšelo, je schopno si toto po přiměřené době vybavit a reprodukovat					

10. Pracovní chování, soustředěná pracovní (učební) činnost, záměrné učení

	I.	II.	III.	IV.	Poznámka
• dokáže přijmout úkol či povinnost • „nechá“ se získat pro záměrné učení					

• dokáže postupovat podle pokynů					
• zadaným činností se věnuje soustředěně, neodbíhá k jiným, dokáže vyvinout úsilí k jejich dokončení					
• dovede odlišit hru od systematické práce					

Pracovní poznámky: závěry z jednotlivých etap hodnocení

<u>Datum:</u>	<u>Závěry pro pedagogickou práci s dítětem:</u>

²⁷

---

²⁷ Zdroj: *Pedagogické hodnocení v pojetí RVP PV: Metodika pro podporu individualizace vzdělávání v podmínkách mateřské školy*. Praha: Výzkumný ústav pedagogický v Praze, 2007, 48 s. ISBN 978-80-87000-10-6.

TEMATICKÁ KRESBA

Konec školního roku

KLÍČOVÉ KOMPETENCE²⁸

(hodnoceno na konci školního roku)

Stupnice pro hodnocení dítěte v jednotlivých dovednostech (způsobilostech):

A – zvládá spolehlivě, bezpečně

B – přetrvávají problémy (občasné, dílčí)

C – zvládá s vynaložením maximálního úsilí

D – dosud nezvládá (má vážnější obtíže)

N – není hodnoceno (nelze říci, neprojevuje se)

kompetence k učení

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

Hodnocení:

- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

Hodnocení:

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

Hodnocení:

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

Hodnocení:

- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

²⁸ Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. In: *Ministerstvo školství ČR* [online]. 15. 2. 2005, 15. 12. 2009 [cit. 2012-03-18]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/ramcovy-vzdelavaci-program-pro-predskolni-vzdelavani>

Hodnocení:

- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

Hodnocení:

- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

Hodnocení:

kompetence k řešení problémů

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem

Hodnocení:

- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

Hodnocení:

- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost

Hodnocení:

- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích

Hodnocení:

- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

Hodnocení:

- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

Hodnocení:

- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Hodnocení:

- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Hodnocení:

komunikativní kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

Hodnocení:

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

Hodnocení:

- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci

Hodnocení:

- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou

Hodnocení:

- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

Hodnocení:

- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

Hodnocení:

- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

Hodnocení:

- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Hodnocení:

sociální a personální kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí vytvořit a vyjádřit svůj názor

Hodnocení:

- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

Hodnocení:

- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

Hodnocení:

- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

Hodnocení:

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

Hodnocení:

- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim

Hodnocení:

- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

Hodnocení:

- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem

Hodnocení:

- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Hodnocení:

činnostní a občanské kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

Hodnocení:

- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky

Hodnocení:

- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

Hodnocení:

- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá

Hodnocení:

- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých

Hodnocení:

- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění

Hodnocení:

- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

Hodnocení:

- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

Hodnocení:

- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

Hodnocení:

- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Hodnocení:

- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Hodnocení:

- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Hodnocení